

Causal Model of the Relationship Teaching Orientation, Character Strenght and the Mediating Role of Self-Concept in Female Secondary School Teachers

1. Leila Ghanavati¹: Phd Student, Department of Psychology, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran

2. Sagha Afrakhteh^{2*}: Assistant Professor, Department of Psychology, Imam Hossein University, Tehran, Iran

3. Hossein Bigdeli³: Assistant Professor, Department of Psychology, Tehran East Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

*Corresponding Author's Email: S.afrakhte@ihuo.ac.ir

Received: 2024-08-05

Revised: 2024-09-15

Accepted: 2024-11-06

Published: 2024-12-10

Abstract

Introduction and Aim: Character strenght plays an important and effective role in improving other psychological characteristics. Therefore, the aim of this study was to determine the fit of the causal model of the relationship teaching orientation, character strenght and the mediating role of self-concept in female high school teachers.

Methodology: The present study was applied in terms of purpose and descriptive from type of correlation in terms of implementation method. The research population included all female secondary school teachers in the first and second districts of Tehran city in the 2023-2024 academic years. The sample size was considered 300 people, which this number were selected by cluster sampling method. The research instruments included the Teaching Orientation Questionnaire (Butler, 2007), Character Strenght Questionnaire (Peterson & Seligman, 2004), and Self-Concept Test (Beck et al., 1990). The data of this study were analyzed by structural equation modeling in SPSS-25 and AMOS-24 software.

Findings: The results of the present research indicated that the causal model of the relationship teaching orientation, character strenght and the mediating role of self-concept in female high school teachers had a good fit. Also, the direct effect of teaching orientation on self-concept and character strenght was significant ($P < 0.05$), but the direct effect of self-concept on character strenght was not significant ($P > 0.05$). In addition, the indirect effect of teaching orientation with the mediating role of self-concept on character strenght was significant ($P < 0.05$).

Conclusion: According to the results of the present study, in order to improving character strenght can provide the basis for improving teaching orientation and self-concept of female high school teachers.

Keywords: Teaching Orientation, Character Strenght, Self-Concept, Female Teachers.

How to Cite: Ghanavati, L., Afrakhteh, S., & Bigdeli, H. (2024). Causal Model of the Relationship Teaching Orientation, Character Strenght and the Mediating Role of Self-Concept in Female Secondary School Teachers. *Psychology of Motivation, Behavior, and Health*, 2(3), 1-12.

Copyright: © 2025 by the authors. Published under the terms and conditions of Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Extended Abstract

Introduction and Aim

Character strength is one of the important and fundamental constructs derived from the positive psychology approach that can lead to the growth and flourishing of individuals through internal resources such as a good, happy, and successful life and life satisfaction and external resources such as education, training, financial security, and social support (Gander et al., 2024). The character strength construct includes positive characteristics that play an important and effective role in dealing with life's tensions and challenges and improving quality of life, well-being, and well-being (Chopik et al., 2021). According to Peterson & Seligman (2004), character strength include six core strengths or virtues: wisdom, courage, humanity, justice, moderation, and transcendence. Wisdom involves acquiring and using knowledge and refers to the strengths of creativity, curiosity, openness, love of learning, and perspective. Courage means exercising the will to achieve goals in the face of opposition and refers to the strengths of courage, perseverance, honesty, and enthusiasm. Humanity involves establishing optimal relationships with others and refers to the interpersonal strengths of love, kindness, and social intelligence. Justice is the foundation of a healthy and health-oriented social life and refers to the strengths of teamwork, fairness, and leadership. Moderation prevents excess and excess and refers to the strengths of forgiveness, humility, caution, and self-regulation. Transcendence enables connection with the larger world and gives meaning to life, and refers to the capacities for appreciation of beauty and excellence, gratitude, hope, humor, and spirituality (Niemiec, 2020).

One of the factors related to character strength is teaching orientation (Tyler-Davies, 2024). Teaching orientation provides a philosophical and intellectual framework for the teacher that leads to purposeful actions such as unity of approach, planning, appropriate decision-making and the use of desirable teaching methods (Nadon et al., 2023). According to Butler (2007), teaching orientation includes four categories of orientations: ability-approach, mastery, ability-avoidance and work avoidance. Ability-approach orientation indicates teachers who try to improve their teaching performance compared to other teachers. Mastery orientation indicates teachers who seek to improve their qualifications and competencies in teaching. Ability-avoidance orientation indicates teachers who compare the quality of their teaching with other teachers and do not

consider it worse or lower than the teaching of other teachers. Work avoidance orientation indicates teachers who do not try to improve the quality of their teaching, but rather seek to use the same teaching methods as before in order to spend less energy on teaching (Wang et al., 2017).

One of the possible mediating variables between teaching orientation and character strength is self-concept. Self-concept as a psychological construct refers to an individual's perception and perception of themselves, their worth, and their special ideas about each type of ability and characteristic (Harrigan et al., 2024). This construct is a mental, organized, and dynamic cognitive construct about traits, values, interests, talents, abilities, characteristics, and evaluations about themselves that affect the quality of life of individuals (Engelbrecht & Jobson, 2020). Self-concept not only affects how an individual perceives their capabilities, but also affects the choice of goals and how they strive to achieve them, and teachers with a favorable and positive self-concept have more constructive relationships and interactions with students, have higher teaching quality, and benefit from innovative teaching methods and interactions (Lotz et al., 2025).

Character strength plays an important and effective role in improving other psychological characteristics. Therefore, the aim of this study was to determine the fit of the causal model of the relationship teaching orientation, character strength and the mediating role of self-concept in female high school teachers.

Methodology

The present study was applied in terms of purpose and descriptive from type of correlation in terms of implementation method. The research population included all female secondary school teachers in the first and second districts of Tehran city in the 2023-2024 academic years. The sample size was considered 300 people, which this number were selected by cluster sampling method.

The reason for using this sampling method is the diversity and breadth of the research population in order to select a sample that is representative of the population. The sample size in structural equation research should be between 200 and 400 people, and accordingly, the sample size in this study was 300 people. The inclusion criteria for the study included willingness to participate in the study, not receiving psychological services in the past three months, not taking psychiatric medications, and not experiencing stressful events such as death or divorce of relatives in

the past three months. Also, the exclusion criteria for the study included refusing to complete the research instruments and not responding to more than ten percent of the items.

The research instruments included the Teaching Orientation Questionnaire (Butler, 2007), Character Strength Questionnaire (Peterson & Seligman, 2004), and Self-Concept Test (Beck et al., 1990). The data of this study were analyzed by structural equation modeling in SPSS-25 and AMOS-24 software.

Findings

In this study, 300 female secondary school teachers were included, 45.8% of whom had a bachelor's degree and 39.4% had a master's degree. Also, 25.8% of them were in the age group of 45-49 years and 29.2% of them had 26-30 years of experience.

The results of the present research indicated that the causal model of the relationship teaching orientation, character strength and the mediating role of self-concept in female high school teachers had a good fit. Also, the direct effect of teaching orientation on self-

concept and character strength was significant ($P < 0.05$), but the direct effect of self-concept on character strength was not significant ($P > 0.05$). In addition, the indirect effect of teaching orientation with the mediating role of self-concept on character strength was significant ($P < 0.05$).

Discussion and Conclusion

The results of the present study have important applications for educational administrators, policymakers, and school counselors. According to the results of the present study, in order to improving character strength can provide the basis for improving teaching orientation and self-concept of female high school teachers. For this purpose, first it is necessary to include training in skills related to teaching orientation and improving self-concept in teachers' professional development programs. Also, in the education system, especially in schools a supportive environment should be provided, so that teachers can growth and develop a positive and stable self-concept and provide a basis for improving and promoting character capabilities.

مدل علی رابطه جهت گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم

۱. لیلا قنواتی¹، دانشجوی دکتری، گروه روان شناسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران
  ۲. سقا افراخته²، استادیار، گروه روان شناسی، دانشگاه امام حسین (ع)، تهران، ایران
  ۳. حسین بیگدلی³، استادیار، گروه روان شناسی، واحد تهران شرق، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران
- *ایمیل نویسنده مسئول: S.afrahkhte@ihuo.ac.ir

انتشار: ۱۴۰۳/۰۹/۲۰

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۱۶

بازنگری: ۱۴۰۳/۰۶/۲۵

دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۱۵

چکیده

مقدمه و هدف: توانمندی منش نقش مهم و موثری در بهبود سایر ویژگی های روان شناختی دارد. بنابراین، هدف این پژوهش تعیین برآزش مدل علی رابطه جهت گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم بود.

روش شناسی: مطالعه حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه اجرا، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش شامل همه معلمان زن متوسطه دوم مناطق یک و دو شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بودند. حجم نمونه ۳۰۰ نفر در نظر گرفته شد که این تعداد با روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه جهت گیری تدریس (باتلر، ۲۰۰۷)، پرسشنامه توانمندی منش (پترسون و سلیگمن، ۲۰۰۴) و آزمون خودپنداره (بک و همکاران، ۱۹۹۰) بودند. داده های این مطالعه با روش مدل یابی معادلات ساختاری در نرم افزارهای SPSS-25 و AMOS-24 تحلیل شدند.

یافته ها: نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن بود که مدل علی رابطه جهت گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم برآزش مناسبی داشت. همچنین، اثر مستقیم جهت گیری تدریس بر خودپنداره و توانمندی منش معنادار بود ($P < ۰/۰۵$)، اما اثر مستقیم خودپنداره بر توانمندی منش معنادار نبود ($P > ۰/۰۵$). علاوه بر آن، اثر غیرمستقیم جهت گیری تدریس با نقش میانجی خودپنداره بر توانمندی منش معنادار بود ($P < ۰/۰۵$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج مطالعه حاضر، برای بهبود توانمندی های منش می توان زمینه را برای بهبود جهت گیری تدریس و خودپنداره معلمان زن متوسطه دوم مهیا ساخت.

نحوه استناددهی: قنواتی، لیلا؛ افراخته، سقا و بیگدلی، حسین. (۱۴۰۳). مدل علی رابطه جهت گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم. *روان شناسی انگیزش، رفتار و سلامت*، ۲(۳)، ۱-۱۲.

کلیدواژه ها: جهت گیری تدریس، توانمندی منش، خودپنداره، معلمان زن.

مجاز و حق نشر: © ۱۴۰۴ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

مقدمه

توانمندی منش از یکی از سازه‌های مهم و اساسی برگرفته از رویکرد روان‌شناسی مثبت‌نگر می‌باشد که می‌تواند از طریق منابع درونی مانند زندگی خوب، شاد و موفق و رضایت از زندگی و منابع بیرونی مانند آموزش، تحصیلات، امنیت مالی و حمایت اجتماعی باعث رشد و شکوفایی افراد شود (Gander et al., 2024). سازه توانمندی منش شامل ویژگی‌های مثبتی است که نقش مهم و موثری در مقابله با تنش‌ها و چالش‌ها زندگی و بهبود کیفیت زندگی، رفاه و بهزیستی دارند (Chopik et al., 2021). این سازه به‌عنوان زیرمجموعه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی مثبت و ظرفیت‌های هسته‌ای یک فرد دارای ارزش حیاتی برای زندگی و موفقیت هستند و سبب عملکرد بهینه می‌شوند (Lapierre et al., 2023). بر اساس نظر Peterson & Seligman (2004) توانمندی منش شامل شش دسته توانمندی یا فضیلت اصلی خردمندی، شجاعت، انسانیت، عدالت، اعتدال و تعالی است. خردمندی مستلزم کسب دانش و استفاده از آن می‌باشد و به توانمندی‌های اخلاقی، کنجکاوی، نگرش باز، عشق به یادگیری و دیدگاه و بینش اشاره دارد. شجاعت به معنای اعمال اراده برای دستیابی به هدف‌ها در مواجهه با مخالفت‌ها است و به توانمندی‌های شجاعت، پشتکار، صداقت و ذوق و شوق اشاره دارد. انسانیت مستلزم برقراری ارتباط بهینه با دیگران است و به توانمندی‌های بین‌فردی عشق، مهربانی و هوش اجتماعی اشاره دارد. عدالت زیربنای زندگی اجتماعی سالم و سلامت‌محور است و به توانمندی‌های کار گروهی، انصاف و رهبری اشاره دارد. اعتدال از افراط و تفریط جلوگیری می‌کند و به توانمندی‌های بخشش، فروتنی، احتیاط و خودتنظیمی اشاره دارد. تعالی امکان برقراری ارتباط با جهان بزرگ‌تر را فراهم و به زندگی معنا می‌بخشد و به توانمندی‌های قدردانی از زیبایی و برتری، سپاسگزاری، امید، شوخ‌طبعی و معنویت اشاره دارد (Niemiec, 2020). توانمندی منش دارای آثار و پیامدهای مثبتی مانند پیشگیری از استرس، اضطراب، افسردگی، عزت‌نفس پایین و تروما، کاهش سوء‌مصرف مواد، اعتیاد و افکار خودکشی و ارتقای سبک زندگی سلامت‌محور و کیفیت زندگی است (Kretzschmar et al., 2023).

یکی از عوامل مرتبط با توانمندی منش، جهت‌گیری تدریس است (Tyrer-Davies, 2024). جهت‌گیری تدریس ناظر بر نگرش‌ها، باورها و هدف‌گذاری‌های معلمان در فرآیند تدریس، آموزش و یادگیری و نشان‌دهنده فلسفه شخصی هدف معلم و نقش آموزشی او در کلاس درس می‌باشد (Dickhauser et al., 2021). جهت‌گیری تدریس، یک چارچوب فلسفی و فکری برای معلم فراهم می‌کند که منجر به اقدامات هدفمند مانند وحدت رویه، برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری مناسب و استفاده از روش‌های مطلوب تدریس می‌شود (Nadon et al., 2023). این نوع جهت‌گیری معلمان بیشتر از آنکه نشان‌دهنده شیوه نمره‌دهی معلمان باشد، تعیین‌کننده نگاه معلمان به نحوه تدریس و ماهیت تجربه یادگیری، عملکرد تحصیلی و مسئولیت‌پذیری دانش‌آموزان می‌باشد (Han & Gao, 2025). بر اساس نظر Butler (2007) جهت‌گیری تدریس شامل چهار دسته جهت‌گیری توانایی-گرایشی، تبحری، توانایی اجتنابی و اجتناب از کار است. جهت‌گیری توانایی-گرایشی نشان‌دهنده معلمانی است که تلاش می‌کنند عملکرد تدریس خود را در مقایسه با دیگر معلمان بهبود ببخشند. جهت‌گیری تبحری نشان‌دهنده معلمانی است که به دنبال ارتقاء صلاحیت‌ها و شایستگی‌های خود در تدریس می‌باشند. جهت‌گیری توانایی اجتنابی نشان‌دهنده معلمانی است که کیفیت تدریس خود را با دیگر معلمان مقایسه می‌کنند و آن را بدتر یا پایین‌تر از تدریس سایر معلمان نمی‌پندارند. جهت‌گیری اجتناب از کار نشان‌دهنده معلمانی است که تلاش نمی‌کنند تا کیفیت تدریس خود را بهبود بخشند، بلکه به دنبال آن هستند که از همان شیوه‌های تدریس قبلی استفاده کنند تا انرژی کمتری صرف تدریس نمایند (Wang et al., 2017). جهت‌گیری تدریس بر تصمیم‌های آموزشی، ادراک معلمان از چالش‌های شغلی و حرفه‌ای، شیوه تدریس، سطح تعهد، رضایت شغلی و حتی فرسودگی معلمان تاثیرگذار است (Zhao et al., 2025).

یکی از متغیرهای میانجی احتمالی بین جهت‌گیری تدریس و توانمندی منش، خودپنداره است. خودپنداره به‌عنوان سازه روان‌شناختی به برداشت و ادراک فرد از خود، ارزشمندی خود، تصورات و ویژه فرد از هر نوع توانایی و ویژگی خاص خود اشاره دارد (Harrigan et al., 2024). این سازه یک سازه شناختی ذهنی،

سازمان یافته و پویا درباره صفت ها، ارزش ها، رغبت ها، استعدادها، توانایی ها، ویژگی ها و ارزیابی ها درباره خود است که بر کیفیت زندگی افراد تاثیر می گذارد (Engelbrecht & Jobson, 2020). خودپنداره به صورت مجموعه ای از گرایش ها به خود تعریف می شود که تحت تاثیر بازخورد دیگران ناشی از شرکت در تعامل های اجتماعی می باشد و نگرش ها و رفتارهای خود فرد را توصیف و ارزیابی می کند (Vander Aar et al., 2022). خودپنداره نه تنها بر نحوه درک فرد از توانمندی های تاثیر می گذارد، بلکه بر انتخاب هدف ها و نحوه تلاش برای دستیابی به آنها تاثیر می گذارد و معلمان دارای خودپنداره مطلوب و مثبت دارای ارتباط و تعامل سازنده تری با دانش آموزان هستند، از کیفیت تدریس بالاتری برخوردار می باشند و از روش های تدریس نوآورانه و تعامل بهره می برند (Lotz et al., 2025). افراد دارای خودپنداره مطلوب و مثبت در مواجهه با رویدادها و چالش های محیطی سازگاری بیشتری از خود نشان می دهند، خود را در حل چالش های زندگی موفق و توانمند می پندارند، رضایت از زندگی و بهزیستی بیشتری را تجربه می کنند و دارای انگیزه بالاتری برای دستیابی به هدف های شخصی می باشند (Holenstein et al., 2022).

پژوهش های اندکی درباره روابط جهت گیری تدریس، توانمندی منش و خودپنداره انجام شده است. نتایج پژوهش Steinberg et al (2024) نشان داد که بین جهت گیری هدف در محیط یادگیری، پیشرفت تحصیلی و خودپنداره تحصیلی رابطه معنادار مثبت وجود داشت. Malekian & Pali (2022) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین جهت گیری هدف، خودپنداره تحصیلی، پایداری تحصیلی و اشتیاق به مدرسه در دانش آموزان همبستگی مثبت و معنادار وجود داشت. در پژوهشی دیگر Eslami et al (2020) گزارش کردند که آموزش مبتنی بر تعدیل جهت گیری یادگیری معلمان بر خودپنداره تحصیلی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان تاثیر مثبت داشت. همچنین، نتایج پژوهش Zolghadri & Kathirlou (2025) حاکی از آن بود که بین توانمندی منش، سرزندگی تحصیلی و یادگیری خودراهبر در دانش آموزان همبستگی مثبت و معنادار وجود داشت. Tyrer-Davies (2024) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسید که بین خودکارآمدی ادراک شده معلم (خودکارآمدی تدریس) و توانمندی منش رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. در

پژوهشی دیگر Khosrojerdi et al (2021) گزارش کردند که آموزش توانمندی منش از طریق شادی باعث افزایش تبحرمداری نوجوانان شد. علاوه بر آن، نتایج پژوهش Toopchi et al (2023) نشان داد که بین خداپنداره، خداپنداشت، خودپنداره و خودپنداشت با نیرومندی منش رابطه مثبت و معنادار وجود داشت. Williams & Kumar (2023) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین توانمندی منش، بهزیستی و خودپنداره رابطه معنادار مثبت وجود داشت.

نظام آموزش و پرورش به دنبال معلمانی آگاه و توانمند در حوزه آموزش، یادگیری و پرورش است تا بتوانند با بهره گیری از جهت گیری تدریس به دنبال بهبود ویژگی های تحصیلی و غیرتحصیلی دانش آموزان و ارتقای کیفیت تدریس خود باشند. برای تحقق این هدف لازم است که معلمان شناخت دقیقی نسبت به جهت گیری تدریس، خودپنداره و توانمندی منش خود دست یابند که در این زمینه هم پژوهش های اندکی انجام و پژوهشی درباره روابط متغیرهای مذکور با میانجی خودپنداره یافت نشد. بنابراین، ضروری است که پژوهش هایی درباره روابط جهت گیری تدریس، خودپنداره و توانمندی منش جهت شناخت بهتر وضعیت موجود در میان معلمان زن انجام و بر اساس آنها راهکارهایی برای بهبود وضعیت آنان طراحی شود. با توجه به مطالب مطرح شده و از آنجایی که توانمندی منش نقش مهم و موثری در بهبود سایر ویژگی های روان شناختی دارد، هدف این پژوهش تعیین برآزش مدل علی رابطه جهت گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم بود.

روش شناسی

مطالعه حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه اجرا، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش شامل همه معلمان زن متوسطه دوم مناطق یک و دو شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بودند. حجم نمونه ۳۰۰ نفر در نظر گرفته شد که این تعداد با روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. دلیل استفاده از این روش نمونه گیری، تنوع و گستردگی جامعه پژوهش است تا نمونه ای انتخاب شود که نماینده جامعه باشد. حجم نمونه در پژوهش های معادلات ساختاری باید بین ۲۰۰ تا ۴۰۰ نفر باشد و بر همین اساس

حجم نمونه در این مطالعه ۳۰۰ نفر در نظر گرفته شد. معیارهای ورود به مطالعه شامل تمایل جهت شرکت در پژوهش، عدم دریافت خدمات روان‌شناختی در سه ماه گذشته، عدم مصرف داروهای روان‌پزشکی و عدم وقوع رخداد‌های تنش‌زا مانند مرگ و طلاق نزدیکان در سه ماه گذشته بودند. همچنین، ملاک‌های خروج از مطالعه شامل انصراف از تکمیل ابزارهای پژوهش و عدم پاسخگویی به بیش از ده درصد گویه‌ها بودند.

روند اجرای پژوهش حاضر بدین ترتیب بود که ابتدا حجم نمونه محاسبه و سپس ابزارهای پژوهش جهت تکمیل برای نمونه‌ها تکثیر شد. در مرحله بعد، با مسئولان آموزش و پرورش مناطق یک و دو شهر تهران هماهنگی لازم جهت انجام پژوهش به عمل آمد و از میان مدارس موجود در این مناطق تعدادی مدرسه دخترانه دوره متوسطه دوم به روش تصادفی انتخاب و همه معلمان زن آنها در صورت داشتن شرایط و ملاک‌های ورود به مطالعه به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای معلمان منتخب اهمیت و ضرورت پژوهش تبیین و درباره رعایت ملاحظات اخلاقی به آنان تضمین و تعهد داده شد. در نهایت، از آنان خواسته شد تا با دقت به ابزارهای پژوهش پاسخ دهند و پس از پاسخگویی از آنها به دلیل شرکت در پژوهش تقدیر و تشکر به عمل آمد.

در این مطالعه از سه ابزاری که در ادامه شرح داده می‌شوند، استفاده شد.

۱. پرسشنامه جهت‌گیری تدریس (Teaching Orientation Questionnaire): پرسشنامه جهت‌گیری تدریس را Butler (2007) با ۱۶ گویه در چهار خرده‌مقیاس توانایی-گرایشی، تبحری، توانایی اجتنابی و اجتناب از کار ساخت. برای پاسخگویی به هر گویه از طیف لیکرت پنج درجه‌ای از اصلاً موافق نیستم با نمره یک تا کاملاً موافقم هستم با نمره پنج استفاده شد و نمره کل جهت‌گیری تدریس و هر یک از خرده‌مقیاس‌های آن با مجموع نمره گویه‌های سازنده آن محاسبه می‌شود. Butler (2007) روایی سازه پرسشنامه جهت‌گیری تدریس را با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و نتایج حاکی از وجود چهار عامل یا خرده‌مقیاس توانایی-گرایشی، تبحری، توانایی اجتنابی و اجتناب از کار بود و پایایی آنها

را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۷۶، ۰/۷۱ و ۰/۷۸ گزارش کرد. در پژوهشی داخلی، Naghsh & Ramezani Khmsi (2020) روایی سازه پرسشنامه جهت‌گیری تدریس را با روش تحلیل عاملی تاییدی بررسی و نتایج حاکی از وجود چهار عامل یا خرده‌مقیاس توانایی-گرایشی، تبحری، توانایی اجتنابی و اجتناب از کار بود و پایایی آنها را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۷۸ و ۰/۸۰ و پایایی کل پرسشنامه را ۰/۸۲ گزارش کردند. در پژوهش حاضر، مقدار پایایی با روش آلفای کرونباخ برای پرسشنامه جهت‌گیری تدریس ۰/۸۶ و برای خرده‌مقیاس‌های توانایی-گرایشی، تبحری، توانایی اجتنابی و اجتناب از کار به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۵ و ۰/۷۶ به دست آمد.

۲. پرسشنامه توانمندی منش (Character Strenght Questionnaire): پرسشنامه توانمندی منش را Peterson & Seligman (2004) با ۲۴ گویه در شش خرده‌مقیاس خردمندی، شجاعت، انسانیت، عدالت، اعتدال و تعالی ساختند. برای پاسخگویی به هر گویه از طیف لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً برعکس من است با نمره یک تا کاملاً شبیه من است با نمره پنج استفاده شد و نمره کل توانمندی منش و هر یک از خرده‌مقیاس‌های آن با مجموع نمره گویه‌های سازنده آن محاسبه می‌شود و نمره بالاتر حاکی از وضعیت مطلوب‌تر می‌باشد. Peterson & Seligman (2004) روایی سازه پرسشنامه توانمندی منش را با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و نتایج حاکی از وجود شش عامل یا خرده‌مقیاس خردمندی، شجاعت، انسانیت، عدالت، اعتدال و تعالی بود و پایایی آنها را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۰، ۰/۷۲، ۰/۷۱، ۰/۷۱، ۰/۷۰ و ۰/۷۳ گزارش کردند. در پژوهشی داخلی، Sharifi Ardani et al (2023) روایی سازه پرسشنامه توانمندی منش را با روش تحلیل عاملی تاییدی بررسی و نتایج حاکی از وجود شش عامل یا خرده‌مقیاس خردمندی، شجاعت، انسانیت، عدالت، اعتدال و تعالی بود و پایایی آنها را با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۲، ۰/۶۰، ۰/۷۵، ۰/۶۵، ۰/۷۳ و ۰/۷۸ گزارش کردند. در پژوهش حاضر، مقدار پایایی با روش آلفای کرونباخ برای پرسشنامه توانمندی منش ۰/۷۸ و برای خرده‌مقیاس‌های خردمندی، شجاعت، انسانیت، عدالت، اعتدال و تعالی به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۷۳، ۰/۸۰، ۰/۷۱، ۰/۷۷ و ۰/۷۰ به دست آمد.

۳. **آزمون خودپنداره (Self-Concept Test):** آزمون خودپنداره را Beck et al (1990) با ۲۵ گویه ساخت. برای پاسخگویی به هر گویه از پنج اظهارنظر از کاملاً منفی با نمره یک تا کاملاً مثبت با نمره پنج استفاده شد و نمره خودپنداره با مجموع نمره گویه‌های سازنده آن محاسبه می‌شود و نمره بالاتر حاکی از خودپنداره مثبت‌تر می‌باشد. Beck et al (1990) روایی همگرایی آزمون خودپنداره را با پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ ۰/۵۵ گزارش کرد که در سطح کوچک‌تر از ۰/۰۰۱ معنادار بود و پایایی آن را با روش بازآزمایی یک هفته‌ای و سه ماهه به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۶۵ گزارش کردند. در پژوهشی داخلی، Gharadaghi & Mobini Keshe (2020) روایی صوری و محتوایی آزمون خودپنداره را توسط اساتید و صاحب‌نظران تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵

گزارش کردند. در پژوهش حاضر، مقدار پایایی با روش آلفای کرونباخ برای آزمون خودپنداره ۰/۸۲ به دست آمد. داده‌های این مطالعه با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS-25 و AMOS-24 تحلیل شدند.

یافته‌ها

در این مطالعه، ۳۰۰ نفر از معلمان زن متوسطه دوم حضور داشتند که تحصیلات ۴۵/۸ درصد لیسانس و ۳۹/۴ درصد فوق‌لیسانس بود. همچنین، ۲۵/۸ درصد آنها در رده سنی ۴۹-۴۵ سال قرار داشتند و ۲۹/۲ درصد آنها دارای سابقه ۳۰-۲۶ سال بودند. میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی جهت گیری تدریس، خودپنداره و توانمندی منش در معلمان زن متوسطه دوم در جدول ۱ گزارش شد.

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی جهت گیری تدریس، خودپنداره و توانمندی منش در معلمان زن متوسطه دوم

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی
جهت گیری تدریس	۶۴/۱۷	۷/۴۱	-۰/۱۶	-۰/۰۹
خودپنداره	۳۰/۰۴	۴/۰۸	-۰/۶۳	-۰/۵۹
توانمندی منش	۱۰۷/۱۰	۷/۹۹	-۰/۶۰	-۰/۲۷

در دامنه ± 1 رد نشد. شاخص‌های برازش مدل علی رابطه جهت گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم در جدول ۲ گزارش شد.

بر اساس نتایج گزارش شده در جدول ۱، فرض نرمال بودن متغیرهای پژوهش شامل جهت گیری تدریس، خودپنداره و توانمندی منش در معلمان زن متوسطه دوم به دلیل قراردادن مقدار کجی و کشیدگی

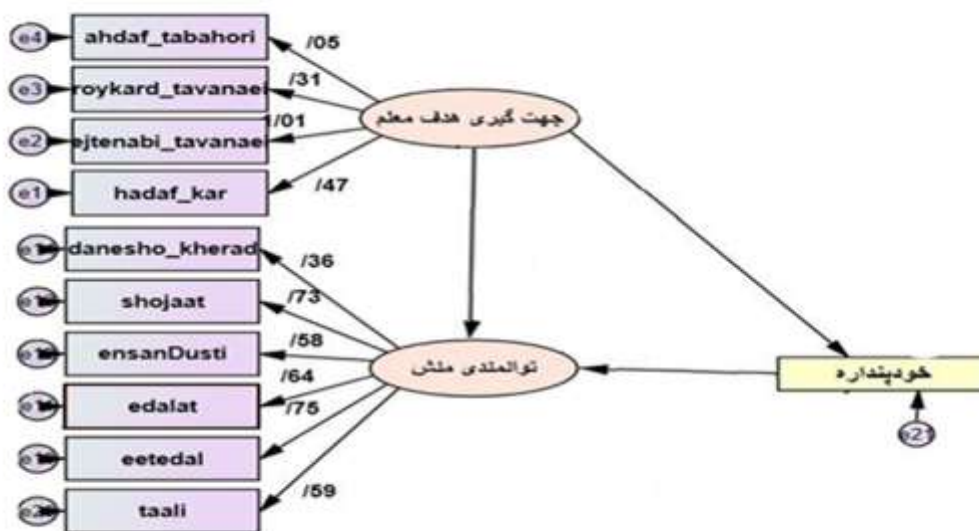
جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل علی رابطه جهت گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم

شاخص	مقدار محاسبه شده	حد پذیرش	نتیجه
GFI	۱/۰۰	بزرگ‌تر از ۰/۹۰	برازش عالی
NFI	۱/۰۰	بزرگ‌تر از ۰/۹۰	برازش عالی
CFI	۰/۹۵	بزرگ‌تر از ۰/۹۰	برازش عالی
RMSEA	۰/۱۸	کوچک‌تر از ۰/۱۰	برازش قابل قبول

تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم در شکل ۱ و اثرهای مستقیم و غیرمستقیم آن در جدول ۳ گزارش شد.

بر اساس نتایج گزارش شده در جدول ۲، مدل علی رابطه جهت گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم برازش مناسبی داشت. مدل علی رابطه جهت گیری

شکل ۱. مدل علی رابطه جهت‌گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم

جدول ۳. اثرهای مستقیم و غیرمستقیم مدل علی رابطه جهت‌گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم

اثرهای مستقیم و غیرمستقیم	ضریب استاندارد	معناداری	نتیجه
اثر مستقیم جهت‌گیری تدریس بر خودپنداره	۰/۱۳	۰/۰۰۳	تایید
اثر مستقیم خودپنداره بر توانمندی منش	۰/۰۶	۰/۱۸۸	رد
اثر مستقیم جهت‌گیری تدریس بر توانمندی منش	۰/۲۲	۰/۰۰۱	تایید
اثر غیرمستقیم جهت‌گیری تدریس با میانجی خودپنداره بر توانمندی منش	۰/۱۱	۰/۰۰۵	تایید

جهت‌گیری تدریس، توانمندی منش و نقش میانجی خودپنداره در معلمان زن متوسطه دوم انجام شد.

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که اثر مستقیم جهت‌گیری تدریس بر خودپنداره و توانمندی منش معنادار بود. این نتیجه در زمینه اثر جهت‌گیری تدریس بر خودپنداره با نتایج پژوهش‌های Steinberg et al (2024)، Malekian & Pali (2022) و Eslami et al (2020) و در زمینه اثر جهت‌گیری تدریس بر توانمندی منش با نتایج پژوهش‌های Tyrer-Davies (2025)، Zolghadri & Kathirlou (2025)، Khosrojerdi et al (2021) همسو بود. در تبیین اثر مستقیم و معنادار جهت‌گیری تدریس بر خودپنداره و توانمندی منش می‌توان گفت که نظریه جهت‌گیری هدف یکی از برجسته‌ترین دیدگاه‌ها و نظریه‌ها در درک انگیزه پیشرفت است. معلمان در مدرسه و شغل

بر اساس نتایج گزارش‌شده در شکل ۱ و جدول ۳، اثر مستقیم جهت‌گیری تدریس بر خودپنداره و توانمندی منش معنادار بود ($P < 0.05$)، اما اثر مستقیم خودپنداره بر توانمندی منش معنادار نبود ($P > 0.05$). علاوه بر آن، اثر غیرمستقیم جهت‌گیری تدریس با نقش میانجی خودپنداره بر توانمندی منش معنادار بود ($P < 0.05$).

بحث و نتیجه‌گیری

توانمندی منش نقش مهم و موثری در بهبود سایر ویژگی‌های روان‌شناختی دارد و به نظر می‌رسد که جهت‌گیری تدریس با میانجی خودپنداره بتواند بر آن اثر بگذارد. بنابراین، نیاز است که پژوهش‌هایی در این زمینه بر روی معلمان مختلف صورت پذیرد. در نتیجه، پژوهش حاضر با هدف تعیین برآزش مدل علی رابطه

خود به دنبال پیشرفت و موفقیت هستند، اما معنای پیشرفت و موفقیت برای معلمان متفاوت است و برخی به رشد صلاحیت‌ها و شایستگی‌های خود در تدریس می‌اندیشند و برخی تدریس را موفقیت‌آمیز می‌دانند که در آن تلاش کمتری انجام دهند. معلمان دارای جهت‌گیری تدریس تبحری از راهبردهای کمک‌خواهی به خوبی بهره می‌برند که این عامل منجر به بهبود حرفه، افزایش دانش و کارآمدی می‌شود. برخلاف آن، معلمان با جهت‌گیری اجتنابی از درخواست کمک کردن اجتناب می‌کنند و آن را عدم توانایی تلقی می‌نمایند. از آنجایی که جهت‌گیری تدریس معلمان نقش موثری در وضعیت باورهای معلمان درباره خود دارد، لذا منطقی است که جهت‌گیری تدریس بتواند هم بر خودپنداره و هم بر توانمندی منش آنان اثر مستقیم بگذارد.

همچنین، اثر مستقیم خودپنداره بر توانمندی منش معنادار نبود. این نتیجه با نتایج پژوهش‌های [Toopchi et al \(2023\)](#) و [Williams & Kumar \(2023\)](#) ناهمسو بود. در تبیین تفاوت نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های [Toopchi et al \(2023\)](#) و [Williams & Kumar \(2023\)](#) می‌توان به تفاوت در روش‌های تحلیل اشاره کرد. در پژوهش حاضر نتایج با روش معادلات ساختاری بررسی شد، اما در پژوهش‌های آنان از روش ضریب همبستگی استفاده شد. هنگامی که ضریب همبستگی بین متغیرها کم و معنادار باشد، نتایج اثر برای همان متغیرها غیرمعنادار می‌شود. در نتیجه، شاید دلیل احتمالی تفاوت در نتیجه پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های [Toopchi et al \(2023\)](#) و [Williams & Kumar \(2023\)](#) همین نکته باشد. در تبیین اثر مستقیم و غیرمعنادار خودپنداره بر توانمندی منش می‌توان گفت که خودپنداره یکی از عوامل روان‌شناختی حاصل از نظام اداری است که آگاهانه عمل می‌کند و تعیین‌کننده شیوه زندگی افراد است. سازه خودپنداره متشکل از درک روابط با خود، خانواده و دیگران و درک ارزش‌ها، هدف و اهمیت زندگی است. خودپنداره تصورها و پندارهای فرد درباره خود است که به مرور شکل می‌گیرد و دارای ساختاری پویا و فعال است، اما توانمندی منش یک ویژگی شخصیتی می‌باشد که نسبتاً پایدار است و شاید همین مسئله سبب شده باشد که خودپنداره نتواند بر توانمندی منش اثر معناداری بگذارد.

علاوه بر آن، اثر غیرمستقیم جهت‌گیری تدریس با نقش میانجی خودپنداره بر توانمندی منش معنادار بود. پژوهشی درباره اثر جهت‌گیری تدریس با میانجی خودپنداره بر توانمندی منش یافت نشد، اما در تبیین اثر غیرمستقیم و معنادار جهت‌گیری تدریس با نقش میانجی خودپنداره بر توانمندی منش می‌توان گفت که اثر جهت‌گیری تدریس بر توانمندی منش با واسطه ابعاد شناختی و انگیزشی رخ می‌دهد. از آنجایی که خودپنداره هم دارای ابعاد شناختی و هم دارای ابعاد انگیزشی است، پس می‌توان میانجی مناسبی بین جهت‌گیری تدریس و توانمندی منش باشد. از ابعاد شناختی خودپنداره می‌توان به باور درباره خود و از ابعاد انگیزشی خودپنداره می‌توان به نگرش درباره خود اشاره کرد. بنابراین، خودپنداره میانجی مناسبی بین جهت‌گیری تدریس و توانمندی منش بود و بهبود جهت‌گیری تدریس از طریق خودپنداره توانست باعث ارتقای توانمندی منش شود.

این پژوهش همانند سایر پژوهش‌های میدانی با محدودیت‌هایی همراه بود. نخست آنکه اطلاعات گردآوری شده از طریق ابزارهای خودگزارشی بودند که ممکن است تحت تاثیر سوگیری پاسخ‌دهی یا خطای برداشت فردی قرار گرفته باشند. همچنین، با اینکه ابزارها از روایی و پایایی قابل قبولی برخوردار بودند، اما ممکن است در انتقال کامل تجربه‌ها و احساس‌های معلمان محدودیت داشته باشند. محدودیت دیگر، محدود شدن جامعه و نمونه آماری به معلمان زن دوره متوسطه دوم مناطق یک و دو شهر تهران بود که تعمیم‌پذیری نتایج را به معلمان مرد و معلمان زن سایر دوره‌ها و مناطق با دشواری مواجه می‌سازد. با توجه به محدودیت‌ها پیشنهاد می‌شود که این پژوهش بر روی معلمان مرد دوره متوسطه دوم و حتی معلمان مرد و زن سایر دوره‌های تحصیلی و مناطق و استان‌ها اجرا و نتایج آنها با نتایج پژوهش حاضر مقایسه شود. پیشنهاد پژوهشی دیگر بررسی رابطه جهت‌گیری تدریس و توانمندی منش با سایر متغیرهای میانجی مانند حمایت اجتماعی، انگیزش درونی، رضایت شغلی و غیره می‌باشد. نتایج پژوهش حاضر دارای کاربردهای مهمی برای مدیران آموزشی، سیاست‌گذاران و مشاوران مدارس دارد. با توجه به نتایج مطالعه حاضر، برای بهبود توانمندی‌های منش می‌توان زمینه را برای بهبود جهت‌گیری تدریس و خودپنداره معلمان زن متوسطه دوم مهیا ساخت. برای این منظور نخست لازم است که در برنامه‌های توسعه

- Engelbrecht, A., & Jobson, L. (2020). Self-concept, post-traumatic self-appraisals and post-traumatic psychological adjustment: what are the relationships? *Behavioural and Cognitive Psychotherapy*, 48(4), 463-480. <https://doi.org/10.1017/s1352465820000156>
- Eslami, E., Ghafari, O., Mousazade, T., Hashemi, T., & Fathiazar, E. (2020). effectiveness instruction centralizer on moderation of learning orientation teachers on self – efficacy teachers and students academic self - concept of fourth grade. *Journal of Educational Psychology Studies*, 17(37), 1-26. <https://doi.org/10.22111/jeps.2020.5254>
- Gander, F., Wagner, L., Vylbikova, V., Kretzschmar, A., & Ruch, W. (2024). Paragons of character-character strengths and well-being of moral, creative, and religious exemplars. *Journal of Personality*, 92(6), 1514-1527. <https://doi.org/10.1111/jopy.12907>
- Gharadaghi, A., & Mobini Keshe, F. (2020). Comparison of self-concept clarity, role gender and emotional maturity in children with and without experience of divorce in parents. *Counseling Culture and Psychotherapy*, 11(42), 231-260. <https://doi.org/10.22054/qccpc.2020.49446.2302>
- Han, J., & Gao, C. (2025). Teachers' achievement goal orientations: A systematic review of 15 Years of published empirical research. *Teaching and Learning Education*, 128, 104146. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2023.104146>
- Harrigan, M., Jessup, M., Bennett, K., & Mulrennan, S. (2024). Me, myself, and I: A systematic review of cystic fibrosis and self-concept. *Pediatric Pulmonology*, 59(5), 1175-1195. <https://doi.org/10.1002/ppul.26916>
- Holenstein, M., Bruckmaier, G., & Grob, A. (2022). How do self-efficacy and self-concept impact mathematical achievement? The case of mathematical modeling. *The British Journal of Educational Psychology*, 92(1), 155-174. <https://doi.org/10.1111/bjep.12443>
- Khosrojerdi, Z., Heidari, M., Ghanbari, S., & Pakdaman, Sh. (2021). The effect of character strengths training on adolescents' mastery goal: The role of happiness. *Positive Psychology Research*, 6(4), 93-108. <https://doi.org/10.22108/pprs.2021.125165.1993>
- Kretzschmar, A., Harzer, C., & Ruch, W. (2023). Character strengths in adults and adolescents: Their measurement and association with well-being. *Journal of Personality Assessment*, 105(1), 34-47. <https://doi.org/10.1080/00223891.2022.2043879>
- Lapierre, S., Chauvette, S., Bolduc, L., Adams-Lemieux, M., Boller, B., & Desjardins, S. (2023). Character strengths and resilience in older adults during the COVID-19 pandemic. *Canadian Journal of Aging*, 42(3), 455-465. <https://doi.org/10.1017/s0714980823000089>
- Lotz, C., Hawlitschek, P., & Deiglmayr, A. (2025). From aspiration to passion – Investigating the role of

حرفه‌ای معلمان، آموزش مهارت‌های مرتبط با جهت‌گیری تدریس و بهبود خودپنداره گنجانده شود. همچنین، در نظام آموزش و پرورش به‌ویژه در مدارس باید فضای حمایتی فراهم شود تا معلمان بتوانند خودپنداره مثبت و پایدار را در خود رشد و توسعه دهند و زمینه را برای بهبود و ارتقای توانمندی منش در خود فراهم آورند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حامی مالی

مقاله حاضر هیچ حامی مالی نداشت و با هزینه شخصی انجام شد.

ملاحظات اخلاقی

برای معلمان منتخب اهمیت و ضرورت پژوهش تبیین و درباره رعایت ملاحظات اخلاقی به آنان تضمین و تعهد داده شد.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از مسئولان آموزش و پرورش و معلمان منتخب شرکت کننده در پژوهش حاضر تشکر و قدردانی می‌شود.

References

- Beck, A. T., Steer, R. A., Epstein, N., & Brown, G. (1990). Beck self-concept test. *Psychological Assessment: A Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 2(2), 191-197. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.2.2.191>
- Butler, R. (2007). Teachers' achievement goal orientations and associations with teachers' help seeking: Examination of a novel approach to teacher motivation. *Journal of Educational Psychology*, 99(2), 241-252. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.99.2.241>
- Chopik, W. J., Kelley, W. L., Vie, L. L., Oh, J., Bonett, D. G., Lucas, R. E., & Seligman, M. E. P. (2021). Development of character strengths across the deployment cycle among U.S. Army soldiers. *Journal of Personality*, 89(1), 23-34. <https://doi.org/10.1111/jopy.12564>
- Dickhauser, O., Janke, S., Daumiller, M., & Dresel, M. (2021). Motivational school climate and teachers' achievement goal orientations: A hierarchical approach. *The British Journal of Educational Psychology*, 91(1), 391-408. <https://doi.org/10.1111/bjep.12370>

- Cognitive, Affective & Behavioral Neuroscience*, 22(2), 341-361. <https://doi.org/10.3758/s13415-021-00946-1>
- Wang, H., Hall, N. C., Goetz, T., & Frenzel, A. C. (2017). Teachers' goal orientations: Effects on classroom goal structures and emotions. *The British Journal of Educational Psychology*, 87(1), 90-107. <https://doi.org/10.1111/bjep.12137>
- Williams, J., & Kumar, A. (2023). Mediating role of self-concept on character strengths and well-being among adolescents with specific learning disorder in India. *Research in Developmental Disabilities*, 132(1), 104372. <https://doi.org/10.1016/j.ridd.2022.104372>
- Zhao, N., Dou, D., Chen, X., Chen, F., Luo, R., Zhu, X., & Xiang, G. X. (2025). Exploring the congruence between perceived parent-teacher achievement goals and student academic outcomes: A study using polynomial regression with response surface analysis. *The British Journal of Educational Psychology*, 95(2), 603-626. <https://doi.org/10.1111/bjep.12742>
- Zolghadri, P., & Kathirlou, Y. (2025). The mediating role of self-directed learning in the relationship between character strength and academic vitality of students. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal*, 13(12), 197-204. <https://frooyesh.ir/article-1-5725-en.html>
- career choice motivation and self-concept for teacher enthusiasm in early stages of teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 165, 105102. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2025.105102>
- Malekian, N., & Pali, S. (2022). Relationship between goal orientation and academic self-concept with desire for school with the mediating role of students' academic retention. *Management and Educational Perspective*, 4(1), 53-71. <https://doi.org/10.22034/jmep.2022.316798.1085>
- Nadon, L., Morin, A. J. S., Olivier, E., Archambault, I., McCune, V. S., & Toth-Kiraly, I. (2023). A longitudinal person-centered representation of elementary students' motivation: Do perceptions of parent and teacher achievement goals matter? *Journal of School Psychology*, 100, 101228. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2023.101228>
- Naghsh, Z., & Ramezani Khmsi, Z. (2020). Reliability and factor structure of teachers' goal orientation for teaching. *Educational Psychology*, 15(54), 159-177. <https://doi.org/10.22054/jep.2020.34410.2354>
- Niemiec, R. M. (2020). Character strengths cinematherapy: Using movies to inspire change, meaning, and cinematic elevation. *Journal of Clinical Psychology*, 76(8), 1447-1462. <https://doi.org/10.1002/jclp.22997>
- Peterson, C., & Seligman, M. E. P. (2004). *Character strengths and virtues: A handbook and classification*. Oxford University Press; American Psychological Association. <https://psycnet.apa.org/record/2004-13277-000>
- Sharifi Ardani, A., Yavari, F., Sajjadipour, F. S., Yazdani, S., Akrami Abargoi, Gh. (2023). Investigating the role of parents' character strengths in explaining emotional socialization concerning the mediation role of emotion regulation. *Social Psychology Research*, 13(49), 45-60. <https://doi.org/10.22034/spr.2023.381953.1815>
- Steinberg, O., Kulakow, S., & Raufelder, D. (2024). Academic self-concept, achievement, and goal orientations in different learning environments. *European Journal of Psychology of Education*, 39(1), 3893-3917. <https://doi.org/10.1007/s10212-024-00825-6>
- Toopchi, Y., Roshan, R., & JanBozorgchi, M. (2023). Predicting ego strength based on God image, God concept, self-image and self-concept. *Positive Psychology Research*, 9(2), 1-20. <https://doi.org/10.22108/ppls.2023.136073.2385>
- Tyrer-Davies, V. (2023). The relationship between character strengths and perceived teacher self-efficacy. *Journal of Positive School Psychology*, 7(9), 115-151. <https://journalppw.com/index.php/jpsp/article/view/17608>
- Vander Aar, L. P. E., Peters, S., Becht, A. I., & Crone, E. A. (2022). Better self-concept, better future choices? Behavioral and neural changes after a naturalistic self-concept training program for adolescents.